

Iš *The North Jersey Gazette*
1986-ieji, balandžio 18 d.

MIŠKE RASTAS KAŽKIENO PALIKTAS VAIKAS

Mauglį gaubia paslaptis

VESTVILIS, Naujasis Džersis. Vienas iš keisčiausių pastarojo meto įvykių — aptiktas niekieno neprižiūrimas maždaug šešerių aštuonerių metų berniukas, gyvenantis Ramapo kalnų valstybiniame miške, esančiame netoli Vestvilio priemiesčio. Dar keisčiau, kad valdžios organai nieko nežino, kas jis toks ir kiek laiko ten gyvena.

„Jis panašus į Mauglį iš filmo *Džiunglių knyga*, — pasakė Vestvilio policijos viršininko pavaduotojas Orenas Karmaiklas.

Berniuką, kalbantį ir suprantantį angliškai, bet negalintį pasakyti savo vardo, pirmą kartą pastebėjo Donas ir Leslė Kacai, žygeiviai iš Kliftono, Naujojo Džersio valstijos. „Rinkdamiesi daiktus po pikniko išgirdome, kad miške kažkas sušnarėjo, — pasakė ponas Kacas. — Iš pradžių išsigandau, pamaniau, kad meška, bet paskui kuo aiškiausiai pamatėme jį bėgantį.“

Parko prižiūrėtojai kartu su vietine policija po trijų valandų paieškų laikinoje stovyklavietėje rado sulysusį ir apdriskusį berniuką. „Mes kol kas nežinome, kiek laiko jis

išbuvo miške ar kaip ten pateko, — pareiškė Naujojo Džersio valstybinio parko policijos vadas Tonis Aurigema. — Jis neprisimena nei tėvų, nei kokių nors kitų suaugusių asmenų. Šiuo metu mes su kitomis teisėsaugos institucijomis tikriname ieškomų asmenų sąrašus, bet kol kas neturime duomenų, kad kas nors būtų pasigedęs tokio amžiaus ir išvaizdos vaiko.“

Pastaraisiais metais ne vienas žygeivis Ramapo kalno miške pasakojo matęs „sulaukėjusį vaiką“ ar „Mažąjį Tarzaną“, atitinkantį berniuko apibūdinimą, tačiau dauguma žmonių tai palaikė gandai.

Pasak Džeimso Minjonės, žygeivio iš Moristauno, Naujojo Džersio valstijos, „atrodo, kad kažkas jį pagimdė ir paliko miške“.

„Tai keisčiausias išgyvenimo atvejis, kokį mums kada nors teko matyti, — kalbėjo policijos vadas Aurigema. — Mes nežinome, kiek dienų, savaitių, mėnesių — ar netgi metų — berniukas praleido miške.“

Visų, turinčių informacijos apie berniuką, prašoma susisiekti su Vestvilio policijos skyriumi.

„Kas nors juk turi ką nors žinoti, — pasakė pavaduotojas Karmaiklas. — Juk berniukas miške atsidūrė ne kokiu nors stebuklingu būdu.“

PIRMA DALIS

PIRMAS SKYRIUS

2020-ieji, balandžio 23 d.

Kaip ji tai išstveria?

Kaip jai pavyksta kiekvieną dieną atlaikyti šį kankinimą?

Diena iš dienos. Savaitė po savaitės. Metai iš metų.

Ji sėdi mokyklos susirinkimų salėje į tolį įsmeigusi nematančias, nemirksinčias akis. Jos veidas akmeninis tarsi kaukė. Nežiūri nei į kairę, nei į dešinę. Visiškai nejuda.

Tiesiog stebailija į priekį.

Aplink ją — bendraklasiai, įskaitant Metjų, bet ji nežiūri nė į vieną. Taip pat ir neatsako, nors jie kalbina. Berniukai — Rajanas, Krešas (taip, tai tikras vardas), Trevoras, Karteris — ją pravardžiuoja, šnabžda visokias bjaurastis, šaiposi, žvengia. Svaido į ją daiktus. Sąvaržėles. Gumytes. Snarglius iš nosies. Apspjovę popieriukus, sugniaužo į šlapius gumuliukus ir spriegia į ją.

Jei popiergalis prilimpa jai prie plaukų, vaikiščiai dar garsiau žvengia.

Mergina, vardu Naomė, nejuda. Nebando iš plaukų išsipurtyti popierinių gniužulėlių. Ji tik spokso priešais save. Akys sausos. Metjus prisimena, kaip maždaug prieš dvejus ar trejus metus jos akys sudrėkdavo per šias nesibaigiančias kasdienes patyčias.

Tačiau dabar jau nebe.

Metjus stebi. Nieko nedaro.

Mokytojai, jau įpratę prie šito, net beveik nepastebi. Vienas abejingai šūkteli: „Nagi, Krešai, pakaks“, bet nei Krešui, nei kitiems toks perspėjimas nė motais.

Tuo tarpu Naomė nuolankiai kenčia.

Metjus turėtų ką nors daryti, kaip nors sustabdyti patyčias. Bet nedaro. Jau nebe. Kartą jis bandė.

Viskas baigėsi nekaip.

Metjus mėgina prisiminti, kada jie pradėjo tyčiotis iš Naomės. Pradinėje mokykloje ji buvo laimingas vaikas. Visada šypsodavosi, jis prisimena. Taip, jos rūbai būdavo nenuauji, ir ji retai plaudavosi plaukus. Kai kurios mergaitės dėl to lengvai patraukdavo per dantį. Tačiau šiaip viskas buvo gerai iki tos dienos, kai ketvirtoje klasėje per ponios Volš pamoką Naomę baisiai supykino, ir ji ėmė vemti. Vėmalai šliūkštelėjo ant linoleumu išklotų klasės grindų, ir rudi pūslai aptaškė Kimę Rodžers ir Teilorę Rasel. Dvokas buvo toks baisus, kad ponija Volš visus vaikus išvarė iš klasės — Metjus buvo vienas iš jų — į kimbolo aikštę, ir jie išbėgo, užsispaudę nosis ir gaikščiodami.

Nuo tada Naomė neteko ramybės.

Metjus dažnai apie tai galvodavo. Ar tą rytą ji blogai jautėsi? Ar jos tėvas — tuo metu Naomė mamos jau nebeturėjo — privertė dukrą eiti į mokyklą? Jei Naomė tą dieną būtų likusi namuose, ar viskas būtų susiklostę kitaip? Ar dėl to, kad apsivėmė, jai pradėjo blogai sektis, o gal paprasčiausiai buvo lemta keliauti šiuo sunkiu, tamsiu ir skaudžiu keliu?

Plaukuose įstringa dar vienas seilėtas gniužulas. Pasigirsta įžeidinėjimai. Piktas juokas.

O Naomė tik sėdi ir laukia, kada visa tai baigsis.

Bent jau laikinai. Galbūt šiandien. Ji turėtų žinoti, jog tai niekada nesiliaus — nei šiandien, nei rytoj. Patyčios beveik niekada nesiliauja. Jos nuolatos ją lydi.

Kaip ji tai pakenčia?

Kai kuriomis dienomis, kaip šiandien, Metjus tikrai atkreipia dėmesį ir nori ką nors daryti.

Šiaip dažniausiai jam nerūpi. Žinoma, ir tomis dienomis patyčios nesiliauja, bet jos tokios dažnos, tokios įprastos, kad tampa tik foniniu triukšmu. Metjus jau suvokė baisią tiesą: prie žiaurumo pri-

prantama. Žiaurumas tampa norma. Žmogus susitaiko su juo ir gyvena toliau.

Ar Naomė taip pat susitaikė? Įprato?

Metjus nežino. Bet ji čia, kiekvieną dieną sėdi klasėje paskutinėje eilėje, pirmoje — susirinkimų salėje, viena prie kampinio staliuko valgykloje.

Tačiau vieną dieną, praėjus savaitei po pastarojo susirinkimo, ji nepasirodo.

Vieną dieną Naomė dingsta.

Ir Metjus turi sužinoti kodėl.

ANTRAS SKYRIUS

Hipsteriškos išvaizdos žinovas tarė:

— Be jokių abejonių, šio vyruko vieta kalėjime.

Tiesioginiame eteryje Estera Krimštein jau ketino atsikirsti pašnekovui, bet akies krašteliu pastebėjo žmogų, kuris labai priminė jos anūką. Studijos prožektorių šviesoje buvo sunku įžiūrėti, bet tai tikrai turėjo būti Metjus.

— Oho, stiprus pareiškimas, — pasakė laidos vedėjas, kadaise gražuolis stileiva, kuris debatų metu visada stengdavosi išlaikyti suglumusią veido išraišką, tarsi jo svečiai būtų idiotai, nors ir kaip protingai kalbėtų. — Ką atsakysite, Estera?

Pasirodęs Metjus — tai turėjo būti jis — sutrikdė Esterą.

— Estera?

Netinkamas metas blaškytis, pagalvojo ji. *Susikaupk.*

— Jūs pasibjaurėtinas, — tarė Estera.

— Atsiprašau?

— Girdėjote, ką pasakiau, — ji nukreipė savo garsų į naikinantį žvilgsnį į Hipsterį Ekspertą. — Pasibjaurėtinas.

Ką čia veikia Metjus?

Anūkas niekada į jos darbą neateidavo nepranešęs — nei į biurą, nei į teismo salę, nei į studiją.

— Gal malonėtumėt paaiškinti? — pasiteiravo Stileiva Laidos Vedėjas.

— Žinoma, — atsiliepė Estera. Tulžingas žvilgsnis liko išmeigtas į Hipsterį Ekspertą. — Jūs nekenčiate Amerikos.

— Ką?

— Rimtai, — tęsė Estera, iškeldama rankas į viršų, — kam mums

iš viso reikalinga teismų sistema? Kam to reikia? Juk mes turime viešąją nuomonę, ar ne? Nereikia teismo, prisiekusiųjų, teisėjo — leiskime spręsti tviterio gaujai.

Hipsteris Ekspertas išsitiesino kėdėje.

— Aš ne taip sakiau.

— Būtent taip ir sakėte.

— Yra įrodymų, Estera. Labai aiškus vaizdo įrašas.

— Aaa, vaizdo įrašas, — ji pakrutino pirštus, tarsi kalbėtų apie vaiduoklį. — Kartoju: nereikia teisėjo ar prisiekusiųjų. Leiskime jums, kaip geranoriškam tviterio gaujos vadui...

— Aš ne...

— Ša, dabar aš kalbu. Beje, atsiprašau, pamiršau jūsų vardą. Mintyse vis vadinu jus Hipsteriu Ekspertu, tad gal galiu vadinti tiesiog Čadu? — Vyrukas prasižijojo, bet Estera neleido jam įsiterpti. — Puiku. Sakykite, Čadai, kokią bausmę skirtumėt mano klientui? Juk vis tiek ketinate paskelbti jį kaltu arba nekaltu, tad kodėl neparinkus jam bausmės už mus?

— Mano vardas, — jis pasitaisė hipsteriškus akinius ant nosies, — Rikas. Ir mes visi matėme tą įrašą. Jūsų klientas kumščiu trenkė žmogui į veidą.

— Dėkoju, gražiai komentuojate. Žinote, kas mums padėtų, Čadai?

— Aš Rikas.

— Rikas, Čadas, — nesvarbu. Mums padėtų, labai padėtų, jei jūs su savo gauja priimtumėt visus sprendimus už mus. Tik pagalvokit, kiek mums laiko sutaupytumėt. Tiesiog įkeltume įrašą į socialinę mediją ir, remdamiesi atsiliepimais, nuspręstume, kaltas žmogus ar ne. Nykštys į viršų ar nykštys žemyn. Nereikėtų nei liudininkų, nei parodymų, nei įkalčių. Užtektų teisėjo Riko.

Hipsterio Eksperto veidas rauda.

— Mes visi matėme, ką jūsų turtingasis klientas padarė tam vargšui žmogui.

Įsiterpė Stileiva Laidos Vedėjas:

— O dabar parodykime vaizdo įrašą tiems, kurie ką tik pradėjo žiūrėti mūsų laidą.

Estera žiojosi protestuoti, tačiau jie jau daugybę kartų rodė tą įrašą, ir rodys dar nesyk, tad jos prieštaravimas bus neveiksmingas, o klientas, pasiturintis finansų konsultantas Saimonas Grynas, atrodis dar labiau kaltas.

O be to, Estera tas kelias sekundes galėjo išnaudoti, pažiūrėti į Metjų, kai bus nukreipta nuo jos kamera.

Internete plačiai paplitusį vaizdelį — keturi su viršum milijonų peržiūrų — savo išmaniuoju telefonu nufilmavo turistas Centriniam parke. Ekrane Esteros klientas Saimonas Grynas su dailiai gulinčiu, pagal užsakymą siūtu kostiumu ir tobulai priderintu „Hermes“ kaklaraiščiu, sugniaužęs kumštį smogė į veidą skarmaluotam, susivėlusiam žmogėnui, kuris, Esteros žiniomis, buvo narkomanas, vardu Aronas Korvalas.

Korvalui iš nosies trykšteli kraujas.

Vaizdas nepaneigiamai dikensiškas — ponas Turtingas Privilegijuotasis be jokios priežasties muša Vargšą Benamį.

Estera paskubomis ištempė kaklą, atsigręžė į Metjų ir pro studijos prožektorių skleidžiamos šviesos miglą pamėgino sugauti jo žvilgsnį. Kabelinės televizijos žinių laidose ji dažnai dalyvaudavo kaip teisės ekspertė, o du vakarus per savaitę per tą patį kanalą pati vesdavo laidą „Krimštein kriminalai“. Nors jos pavardė idealiai nesiderino su laidos pavadinimu, kanalo vadovybei patiko ši „draugiška televizijai“ aliteracija, o ir pavadinimas visai šauniai atrodė slankjuostėje.

Jos anūkas slėpėsi šešėlyje. Estera matė, kad Metjus grąžo rankas, kaip darydavo jo tėvas, ir akimirką jos krūtinę nusmelkė toks skausmas, kad moteris neįstengė nė įkvėpti. Ji panoro paskubomis pribėgti ir paklausti Metjaus, ko jis čia atėjo, bet vaizdo įrašas tuo metu baigėsi, ir Hipsteris Rikas Čadas jau šaukė apsiputojęs:

— Matot? — iš burnos ištryškusios seilės aptaškė jo barzdą. — Viskas aišku. Jūsų turtingasis klientas be jokios priežasties užpuolė benamį.

— Jūs nežinote, kas vyko prieš įjungiant kamerą.

— Nesvarbu.

— Svarbu. Tam ir turime teisingumo sistemą, kad tokie budrūs entuziastai kaip jūs nepultumėt raginti minios griebtis smurto prieš nekaltą žmogų.

— Pala, niekas čia nekalba apie smurtą.

— Žinoma, kad kalba. Jūs tai darote. Norite, kad mano klientas, neteistas trijų vaikų tėvas, tučtuojau sėstų į kalėjimą — be teismo, be nieko. Nagi, Rikai Čadai, nevaržykite savyje fašisto. — Estera trenkė kumščiu į stalą, išgąsdindama Stileivą Laidos Vedėją, ir ėmė skanduoti: — Už grotų jį, už grotų!

— Liaukitės!

— Už grotų jį!

Skandavimas Hipsterių suerzino, jo veidas tirštai išraudo.

— Aš to nesakiau. Jūs tyčia viską išpučiate.

— Už grotų jį!

— Liaukitės. Niekas taip nesako.

Estera puikiai mokėjo pamėgdžioti žmones. Ji dažnai naudodavosi šiuo talentu teismo salėje, kad subtiliai, gal net kartais vaikiškai, įgeltų prokurorui. Nutaisiusi Riko Čado veido išraišką, ji atkartojė anksčiau pasakytus jo žodžius:

— Jokių abejonių, šio vyruko vieta kalėjime.

— Tai nuspręs teismas, — pasakė Hipsteris Rikas Čadas, — bet jei žmogus taip elgiasi, jei jis vidury dienos muša kitus, nusipelno būti sutramdytas ir išmestas iš darbo.

— Kodėl? Nes taip tviteryje sakote jūs, Apgailėtina Dantų Higienistė ir Manikiūrininkė 69? Jūs neįsigilinęs į situaciją. Nežinote, ar tas įrašas tikras.

Stileiva Laidos Vedėjas išrietė antakį:

— Sakote, kad įrašas suklastotas?

— Žinoma, gali būti. Kartą turėjau klientę. Kažkas nufotografavo ją besišypsiančią prie negyvos žirafos ir parašė, jog tai ji gyvūną

sumedžiojo. Buvęs vyras jai atkeršijo. Ar galite įsivaizduoti, kiek neapykantos ir patyčių ji sulaukė?

Istorija buvo išgalvota — Estera pati ją sugalvojo, tačiau tai *galėjo* būti tiesa, ir kartais to pakakdavo.

— Kur šiuo metu yra jūsų klientas Saimonas Grynas? — pasiteiravo Hipsteris Rikas Čadas.

— Kodėl klausiate?

— Namuose, tiesa? Paleistas už užstatą?

— Jis nekaltas, puikus žmogus, rūpestingas...

— Ir turtingas.

— Tai dabar trokštate panaikinti užstato sistemą?

— Turtingas *baltasis*.

— Paklauskite, Rikai Čadai, žinau, jūs toks teigiamas ir visa kita, su dailia barzdele ir hipsteriška kepuraite — *Kangol*, ar ne? — tačiau jūsų rasistiški ir neapgalvoti atsakymai yra taip pat blogai kaip kitos pusės rasistiški ir neapgalvoti atsakymai.

— Oho, atsikertate naudodamasi „abiejų pusių“ principu.

— Ne, sūneli, nieko panašaus, todėl paklauskite. Tu nesupranti. Esate jūs ir yra tie, kurių jūs nekenčiate. Tačiau jūs sparčiai tampate vienu ir tuo pačiu.

— Pažiūrėkime į situaciją iš kitos pusės, — pasiūlė Rikas Čadas. — Jei Saimonas Grynas būtų vargšas juodaodis, o Aronas Korvalas turtingas baltasis...

— Jie abu baltieji. Rasė čia niekuo dėta.

— Rasė visada svarbu, bet tebūnie. Jei apdriskėlis trenktų kostiumuotam turtuoliui, jis negalėtų pasisamdyti Esteros Krimštein, kad jį gintų. Jis jau sėdėtų kalėjime.

Chmm, pagalvojo Estera. Reikia pripažinti, Rikas Čadas šiuo atžvilgiu teisus.

— Estera? — paragino Stileiva Laidos Vedėjas.

Laidos laikasėjo į pabaigą, tad Estera kilstelėjo rankas ir tarė:

— Jei Rikas Čadas tvirtina, kad esu puiki advokatė, kaip galėčiau ginčytis?

Pasigirdo juokas.

— Deja, mūsų laidos laikas baigėsi. Toliau programoje — diskusijų audrą sukėlęs kandidatas į prezidentus Rastis Egersas. Ar Rastis pragmatiškas, ar žiaurus? Ar jis tikrai pats pavojingiausias žmogus Amerikoje? Likite su mumis.

Estera išsitraukė ausinę ir nusisegė mikrofoną. Prsidėjus reklamai, ji atsistojo ir priėjo prie Metjaus. Jis toks aukštas, vėlgi, visai kaip jo tėvas, ir Esterą vėl nusmelkė skausmas.

— Tavo motina?... — prasižijo Estera.

— Jai viskas gerai, — atsakė Metjus. — Visiems viskas gerai.

Estera nesusivaldė. Ji išskėtė rankas ir apkabino veikiausiai sumišusį paauglį, stipriai suspaudė glėbyje, nors buvo vos penkių pėdų dviejų colių, o jis kone pėda aukštesnis. Estera matė, kaip sūnus vis labiau darosi panašus į savo tėvą. Metjus, kai buvo mažas, ir kai jo tėvas tebebuvo gyvas, nebuvo toks panašus į Deividą, bet dabar — jo laikysena, eiseną, rankų grąžymas, kaktos raukymas — visa tai iš naujo smaugstė jai širdį. Žinoma, taip neturėtų būti. Tiesą sakant, Estera netgi turėtų jaustis ramiau matydama mirusio sūnaus atvaizdą jo sūnuje, tarsi mažytė Deivido dalelė būtų patyrusi avariją, bet gyventų toliau. Tačiau tie vaiduokliški blyksniai varstė jai širdį, netgi po daugelio metų iš naujo draskė žaizdas. O gal verčiau išgyventi šį skausmą, galvojo Estera, nei visiškai nieko nejauti. Žinoma, klausimas retorinis. Ji neturi pasirinkimo ir nenorėtų, kad būtų kitaip — nieko nejauti ar susigyventi būtų pati baisiausia išdavystė.

Todėl ji apkabino anūką ir stipriai užsimerkė. Vaikinas švelniai patapšnojo jai per nugarą.

— Nana?

Taip jis ją vadino. Nana.

— Tau tikrai viskas gerai?

— Taip.

Metjaus oda buvo rudesnė nei jo tėvo. Jo motina, Leila, juodaodė, todėl Metjus taip pat juodaodis, ar tamsiaodis, ar maišytas, nesvarbu, kaip pavadinsi. Amžius — ne pasiteisinimas, tačiau Esterai,

kuriai buvo per septyniasdešimt, bet visiems sakydavo, jog liovėsi skaičiavusi metus po šešiasdešimt devintojo gimtadienio — pirmyn, juokitės, ji jau visko prisiklausė — buvo sunku spėti su vis besikeičiančia terminologija.

— Kur tavo motina? — paklausė Estera.

— Tikriausiai darbe.

— Kas atsitiko?

— Viena mergaitė iš mano mokyklos, — tarė Metjus.

— Ir ką ji?

— Ji dingo, nana. Man reikia tavo pagalbos.

TREČIAS SKYRIUS

— Jos vardas Naomė Pain, — pasakė Metjus.

Jie sėdėjo Esteros „Cadillac Escalade“ ant užpakalinės sėdynės. Metjus iš Vestvilio atvažiavo traukiniu; kelionė truko valandą, teko persėsti Franko Lautenbergo stotyje Sekokuse, ir Estera pagalvojo, jog būtų paprasčiau ir protingiau parvežti jį atgal į Vestvilį automobiliu. Ji jau visą mėnesį ten nebuvo nuvažiavusi, pernelyg ilgai, tad galėtų išklaudyti savo susirūpinusį anūką, kokie rūpesčiai jį slegia, bei praleisti šiek tiek laiko su juo ir jo mama, taip sakant, vienu šūviu nušauti du zuikius, nors šis posakis gana žiaurus ir keistas, kai pagalvoji. Nušauti du zuikius — ar tai *gerai*?

Pažiūrėk, šaunu į tą gražų zuikutį. Kodėl? Kodėl žmogus turėtų taip daryti? Nežinau. Tikriausiai aš psichopatė, ir oho — kažkaip pataikau į du zuikius. Valio! Du negyvi zuikiai!

— Nana?

— Toji Naomė, — prakalbo Estera, prisivertusi išnirti iš tokio keisto ir varginančio vidinio monologo. — Ji tavo draugė?

Metjus gūžtelėjo, kaip moka tik paaugliai.

— Pažįstu nuo tada, kai mums buvo gal šešeri.

Atsakymas netikslus, bet vis tiek priimtinas.

— Kiek laiko ji dingusi?

— Gal savaitę.

Gal šešeri. Gal savaitę. Tie visi „gal“, „na, žinai“ varė Esterą iš proto, bet dabar netinkamas metas piktintis.

— Ar bandei jai skambinti?

— Aš nežinau jos telefono numerio.

— Ar policija jos ieško?